MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

Główne założenia rozwoju sportu

SPORT POWSZECHNY

16 Kongresów Sportu Powszechnego

- blisko 5 tysięcy uczestników
- samorządowcy, dyrektorzy szkół, nauczyciele w-f, trenerzy, przedstawiciele związków sportowych
- kilkugodzinne debaty podczas każdego spotkania

Tematy poruszane podczas kongresów

- niewystarczająca diagnoza sytuacji w samorządach i brak spójnej strategii samorządu i MSiT
- problemy z wykorzystaniem infrastruktury sportowej, brak programów miękkich
- brak współpracy między szkołami, klubami, związkami sportowymi
- wolontariat i sponsoring w sporcie
- problemy sportu szkolnego

Korzyści z kongresów

- początek debaty społecznej
- głęboka diagnoza problemów i ograniczeń
- rozpowszechnienie najlepszych programów i dobrych praktyk (w przygotowaniu)

SPORT POWSZECHNY

- raport dotyczący sportu szkolnego

  Zakres:
  - zajęcia w-f w klasach 1-3
  - forma prowadzenia zajęć w klasach starszych
  - nadzór pedagogiczny nad zajęciami w-f
  - zwolnienia z w-f

  Raport:
  - konkretne propozycje zmian
  - opracowany przez zewnętrznych ekspertów
  - baza do rozmów z Ministerstwem Edukacji Narodowej

  Raport ma charakter dokumentu wewnętrznego

SPORT POWSZECHNY

• certyfikowanie szkół oferujących dobry w-f, czyli program mobilizujący szkoły do podnoszenia jakości prowadzonych lekcji w-f

1. etap

- wyłonienie w drodze konkursu partnera zewnętrznego, który przygotuje tę akcję zgodnie z założeniami MSiT
- wyłonienie szkół z dobrymi zajęciami w-f przez ten podmiot
- nadanie certyfikatu szkoły z dobrymi lekcjami w-f
- pomoc merytoryczna dla szkół, które znajdą się w programie

2. etap

- nawiązywanie współpracy między szkołami z pierwszego etapu i innymi placówkami w celu przekazywania doświadczeń i wiedzy

SPORT POWSZECHNY

- promocja aktywności fizycznej w środkach masowego przekazu

Gotowy jest projekt spotów telewizyjnych, promujących aktywność fizyczną.

- Pierwsze dwa, dotyczące udziału dzieci w zajęciach w-f, będą emitowane we wrześniu

- Pozostałe spoty - o ile pozwolą na to środki finansowe - będą produkowane i emitowane w kolejnych terminach

SPORT POWSZECHNY

- programy aktywizacyjne dla dzieci

Dzieci z klas 1-3

- partner strategiczny: Ministerstwo Edukacji Narodowej

- uczestnicy projektu: nauczyciele nauczania zintegrowanego

wiek dzieci z klas 1-3 przez specjalistów z zakresu ontogenezy nazywany jest złotym wiekiem. To właśnie w tym okresie w największym stopniu istotne są zajęcia fizyczne. Straty sprawności fizycznej z tego okresu często nie można już nadrobić.

Opis obecnej sytuacji:

- zajęcia w-f w ponad 90% prowadzone przez nauczycieli nauczania zintegrowanego

- jako nauczyciele bez odpowiedniego przygotowania w zakresie prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

- nauczyciele nie zostali wyposażeni w profesjonalne programy zajęć dla maluchów

- programy studiów, przygotowujące nauczycieli nauczania zintegrowanego w niewielkim zakresie poświęcone są zajęciom w-f.

SPORT POWSZECHNY

- programy aktywizacyjne dla dzieci

  Dzieci z klas 1-3

  - partner strategiczny: Ministerstwo Edukacji Narodowej

  - uczestnicy projektu: nauczyciele nauczania zintegrowanego

Proponowane działania w tym obszarze wzorowane na programie Sprawny Dolnoślązaczek zakładają:

- warsztaty dla nauczycieli nauczania zintegrowanego, którzy zgłoszą się do programu,

- zaoferowanie nauczycielom precyzyjnie opracowanego programu zajęć dla dzieci,

- program jest ciekawy, dzieci chętnie w nim uczestniczą,

- maluchy poznają różne sporty i zdobywają „sprawności", co dodatkowo motywuje je do udziału w zajęciach.

Ponadto MSiT planuje realizację całego programu nauki pływania w klasach trzecich. Będzie on prowadzony w oparciu o jednolity i opracowany przez profesjonalistów program.

SPORT POWSZECHNY

- program „multisport” realizowany w formie zajęć pozalekcyjnych

Sytuacja obecna:

- niska aktywność sportowa dzieci i młodzieży (potwierdzona analizami i badaniami)
- katastrofalne wyniki badań zdrowotnych (badania AWF i badania populacji w warszawskiej dzielnicy Ursynów)*
- duża oferta zajęć komercyjnych, źle zorganizowane kluby sportowe – słaba oferta dla dzieci i młodzieży

Idea i cel programu:

- przeznaczony dla dzieci z klas 4-6
- opracowywany przez naukowców z warszawskiej AWF
- zakładający zwiększenie poziomu aktywności
- wzrost poziomu cech motorycznych (usprawnienie dzieci)
- pierwszy etap procesu identyfikacji talentów
- aktywizacja lokalnych klubów sportowych
- mobilizacja samorządu (model 30-30-30)
- program skierowany do wszystkich dzieci, również tych mniej sprawnych

W MSiT została przygotowana oferta sponsorska tak, aby część kosztów tych programów sfinansować ze środków zewnętrznych.

* Potwierdzona przez raport Design to move by NIKE.

SPORT POWSZECHNY

- systemowa zmiana modelu finansowania zadań z zakresu sportu powszechnego

Dotychczasowy model:

- sztywno określone podmioty korzystające z finansowania
- bardzo luźno określone zakresy finansowanych działań

Wady dotychczasowego modelu:

- setki drobnych umów nie realizujących spójnej polityki państwa
- finansowanie przedsięwzięć akcyjnych zamiast systematycznych
- utrudniona kontrola
- brak partnera po stronie samorządu wojewódzkiego

Nowy model:

- elastyczny w zakresie określenia podmiotów korzystających z finansowania
- dookreślony zakres finansowanych działań (programy MSiT)
- przewaga programów zajęć systematycznych
- współpraca z samorządem wojewódzkim

SPORT POWSZECHNY

- Nowa rola Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej

W ramach sprawowanego przeze MSiT obowiązku nadzoru nad Fundacją Rozwoju Kultury Fizycznej wyznaczono jej zadania z zakresu wspierania rozwoju sportu w społecznościach lokalnych.

Główne zadania, których realizacja rozpoczyna się w roku 2013 dotyczą:

- rozwoju kapitału ludzkiego w sporcie powszechnym,

- zwiększenie efektywnej współpracy pomiędzy podmiotami sportowymi a samorządami lokalnymi,

- rozwoju lokalnego wolontariatu sportowego.

Fundacja także angażuje się w nowoczesne metody wspierające „dobre rządzenie" (*good governance*) w sporcie powszechnym – poprzez prowadzenie konsultacji społecznych (projekt konsultacji społecznych dotyczących wykorzystania przestrzeni wokół Stadionu Narodowego – „Wspólny Narodowy"); animowanie dialogu interesariuszy sportu i wspieranie najlepszych praktyk (w ramach współtworzonego pierwszego polskiego Think Tank'u Sportowego) oraz upowszechniania sportu w rożnych grupach społecznych (projekt „Aktywna jesień życia" oraz współorganizacja z partnerami w Polsce Międzynarodowego Tygodnia Ruchu).

SPORT POWSZECHNY

Proponowane projekty Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej wynikające z bieżących potrzeb :

- **modernizacja i wzrost potencjału organizacji sportowych**
- podniesienie kompetencji liderów sportu w działaniu
- centrum wsparcia organizacji sportowych
- Wspólny Narodowy – konsultacje społeczne dotyczące sportowego zagospodarowania otoczenia Stadionu Narodowego

Systematyczne zbieranie danych

- profile i potrzeby obywateli w zakresie sportu i rekreacji
- system grantowy na prowadzenie badań

Programy dostosowane do poszczególnych grup

- **Muuvit** – program kształtujący aktywność sportową wśród dzieci, nauczycieli i rodziców poprzez uczestnictwo we wspólnej sportowej grze edukacyjnej*
- **Move Week** – Europejski Tydzień Ruchu (1-7.10.2013) – ogólnopolska kampania promująca ruch i aktywność fizyczną*
- **Aktywna Jesień Życia** – program zachęcający do umiarkowanej, regularnej aktywności fizycznej seniorów
- **Sportowa zielona szkoła z gwiazdą** – oferty dla szkół – zielona szkoła i trening z gwiazdą sportu
- **Szkolenia dla liderów społeczności lokalnych**

*w partnerstwie z fundacją V4Sport

SPORT MŁODZIEŻOWY

Szkoły i oddziały sportowe, szkoły mistrzostwa sportowego

MSiT zaproponuje Ministerstwu Edukacji Narodowej zmiany w zakresie funkcjonowania szkół i oddziałów sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego:

- zwiększenie liczby godzin obowiązkowych zajęć sportowych
- zmiany finansowania
- oparcie szkolenia sportowego w szkołach mistrzostwa sportowego o polskie związki sportowe

SPORT MŁODZIEŻOWY

- przekazanie polskim związkom sportowym odpowiedzialności za szkolenie młodzieżowe

Obecnie:
- Rozbicie odpowiedzialności za zawodnika na dwa rożne podmioty (wojewódzkie federacje na etapie sportu młodzieżowego i związek sportowy na etapie sportu seniorskiego),
- Brak spójności procesu szkolenia,
- Słabe wyniki w rywalizacji międzynarodowej seniorów.

W 2013 roku w pilotażowym programie wzięło udział 5 związków sportowych. Program polegał na objęciu przez związki sportowe odpowiedzialności za szkolenie młodzieżowe.
W 2014 roku program zostanie rozszerzony o sporty ze złotej (kajakarstwo, kolarstwo, lekkoatletyka, narciarstwo, pływanie, podnoszenie ciężarów, wioślarstwo, zapasy, żeglarstwo) i srebrnej grupy (biathlon, judo, łyżwiarstwo szybkie, strzelectwo sportowe, szermierka, tenis).

SPORT MŁODZIEŻOWY

- szkolenie w sporcie młodzieżowym

Obecnie:

- kilka sztywnych programów ministerialnych
- nieefektywne formy finansowania

Po przejęciu przez związki odpowiedzialności za szkolenie grup młodzieżowych:

- przygotowanie indywidualnych programów szkoleniowych dla najzdolniejszych zawodników wraz z opracowaniem ścieżki rozwoju dla każdego z nich
- monitorowanie treningu i osiąganych wyników
- w kolejnych miesiącach: wprowadzenie tzw. Paszportu Zawodnika dla wszystkich zawodników objętych szkoleniem.

SPORT WYCZYNOWY

- szkolenie centralne

Obecnie:

- realizowane najczęściej w Centralnym Ośrodku Sportu lub na zgrupowaniach zagranicznych
- zawodnicy spędzają nawet 300 dni w roku oderwani od swojego miejsca zamieszkania, edukacji lub pracy, rodziny

MSiT zaproponuje związkom sportowym przekierowanie części szkolenia centralnego do dużych aglomeracji

- każdy związek sportowy wskaże kilka lokalizacji dla szkolenia centralnego
- szkołom wyższym z tych miast MSiT zaproponuje podpisanie umowy zakładającej prowadzenie m.in. szkolenia centralnego, zakwaterowania zawodników w ich ośrodkach
- w ten sposób powstanie dodatkowa sieć ośrodków szkolenia centralnego.

Najważniejsza korzyść z przyjęcia tego rozwiązania to umożliwienie zawodnikowi równoległego prowadzenia szkolenia sportowego i edukacji lub pracy.

SPORT WYCZYNOWY

- kariera dwutorowa

- polega na łączeniu przez zawodnika szkolenia sportowego i edukacji lub pracy
- kluczowi partnerzy: szkoły mistrzostwa sportowego, uczelnie wyższe w szczególności AWF-y, wojsko, policja

Brak systemowych rozwiązań dla kariery dwutorowej powoduje:

- wycofywanie się zawodników z kariery sportowej po etapie juniora
- odkładanie momentu zakończenia kariery sportowej nawet wtedy, kiedy wyniki sportowe są już wyraźnie słabsze
- brak przygotowania zawodnika do kariery zawodowej po zakończeniu kariery sportowej

MSiT jest w trakcie przygotowania systemowych rozwiązań w tym zakresie.

SPORT WYCZYNOWY

- pozostałe działania w sporcie wyczynowym:

- Podział środków finansowych w systemie sportu musi opierać się na bardziej profesjonalnych zasadach niż to ma miejsce obecnie. Musi zawierać w sobie procedury monitorowania i ewaluacji prowadzonego szkolenia oraz zawierać czytelne zasady reakcji. MSiT dokonuje obecnie przeglądu rozwiązań funkcjonujących na świecie i zaproponuje model spójny z pozostałymi częściami polskiego systemu.

- Wzmocnienie Instytutu Sportu i rozbudowanie niektórych z jego funkcjonalności. Zakres tych działań będzie zależał od ostatecznych rozstrzygnięć opisanych w punkcie wyżej.

- Dokonywana jest ewaluacja programu Klub-Polska aby zaproponować ulepszenia.

- W tym roku zostanie zmieniony kalendarz związany z finansowaniem związków. Konkursy zostaną ogłoszone w październiku, składanie ofert i rozstrzygnięcie zostanie zaplanowane tak, aby można było przelać środki finansowe na początku stycznia.

INWESTYCJE

- program inwestycji strategicznych dla sportu zostanie zmieniony tak, aby przede wszystkim finansować inwestycje w miejscach, gdzie prowadzone będzie szkolenie centralne

- program inwestycji wojewódzkich realizowany wraz z marszałkami województw został wyraźnie zmieniony przez dookreślenie inwestycji priorytetowych (pierwsza sala gimnastyczna lub pierwszy Orlik w gminie, pierwszy basen w powiecie, infrastruktura służąca sportowi powszechnemu: boisko, ścieżka nartorolkowa, itp.)

- otwarty został pilotażowy program remontowy skierowany do małych klubów

- otwarty został również program inwestycji przyszkolnych

Sport jest częścią dziedzictwa każdego człowieka i nic nigdy go nie zastąpi - Pierre de Coubertin